

GORENJEC

Političen in gospodarski list.

Stane za Kranj z dostavljanjem na dom 4 K, po pošti za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za Nemčijo 4 marke, za Ameriko 2 dolarja. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez naročnine se ne ozira. — Uredništvo in upravnništvo je v hiši šteč. 173. — Izdajatelj: Tiskovno društvo v Kranju. — Odgovorni urednik: Lavoslav Novak. — Rokopisi naj se ne pošiljajo prepozno.

**Izhaja vsak petek
: ob petih zvečer :**

Inserati se računajo za celo stran 50 K, za pol strani 30 K, za četrt strani 20 K. Inserati se plačujejo naprej. Za manjša oznanila se plačuje peti-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat znaten popust. Upravnštvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvo pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Poroštvo miru.

Dne 26. septembra bo zanimiva stoletnica.

Čudno! Zgodovina nam pove, da ob osodnih časih hipoma zasveti celim plastem, zlasti odgovornim činiteljem, spoznanje, da bi vsega tega treba ne bilo. Česa namreč? Silnega prelivanja krvi. Kakor pijanec, ki mu bodo vsak čas hišo prodali, vliva kozarec za kozarcem, ker ga vjeda misel na propadajočo hišo in misel, če bo imel motno glavo in nejasno oko, da ne bo videl propada, ter up, če ga ne bo videl, da ga v resnici tudi ne bo. Nekega jutra pa mu kar na mah iztrezni pogled glas biriškega bobna pred hišo in spozna, da ga ni kozarca, ki bi pregnal grozno jasnost, da prodajajo hišo.

Tako ljubijo nejasnost odgovorni voditelji držav in s trenutki zastirajo pogled, ki bi utegnil zagledati bodočo sliko, osodo njihovih držav, ljudstva, ljudskih skupin. Ko privali polom in ne more noben slepivni trenutek zasenčiti požara, takrat si obstanejo za en čas resnico, namreč dejstvo, da gori pod nogami.

Natanko tako je bilo pred sto leti. Nikomur ni neznano, da bi ne bilo svetovnega krvoprelitja, ko bila vodila prava načela vladanje držav. Morda bi ga ne bilo, ko bi bila le ena država to storila. Toda bilo je kakor ob Lotovih časih, ko sta štela Abraham in njegov angelj spremljevalec pravične, pa jih nista mogla niti pet naštetih, da bi zaradi njih bilo možno rešiti petero mest.

Tako je! Kdor gleda od zadnje splošne želje po evropskem miru politiko držav, težko dobi katero, ki bi jo bili vodili izključno le resnica in pravica.

Bilo je 1. 1815. Čudna stoletnica! Evropo je tačas objelo splošno hrepenenje po miru. Povsod so govorili o tem, kako bi bilo mogoče

utrditi splošen in trajen mir. Kar so drugi govorili, so predstavitelji Evrope, vladarji, sklenjeni v „sveti aliansi“ v pogodbi izrazili in potrdili. Ko so iskale Rusija, Avstrija, Prusija poroštva večnega miru, do katerega spoznanja jih je sila privedla? Izprevideli so, da je korist državljanov in korist posameznih ljudstev in držav zvezana s koristjo splošnosti. Izrekli so na tleh Evrope, katero so krive ideje z vojskami, ki so sledile, zamajale, da je samo ena pot, ki more ugotoviti Evropi miren kulturni razvoj, in ta pot je — krščanstvo.

Dne 26. septembra 1815 je podpisala „sveta zveza“, obstoječa iz Rusije, Avstrije in Prusije poleg manjših evropskih držav, da bo v bodoče krščanstvo vodilno načelo njihove politike. Zastopniki Evrope so se zavezali takrat, da bodo vodili njihovo državniško modrost le nauki evangelija, krščanska ljubezen in pravičnost. Ali se je to res potem godilo? Ali je evropska politika res smatrala ljudi kot brate med seboj in narode

kot eno ljudstvo božje, kakor so v listini podpisali vladarji?

Takratni papež je opozoril „sveto alianso“, da ima tak namen samo katoliška cerkev in da naj njo podpirajo. Ko bi bila to storila evropska diplomacija, ali bi divjala danes svetovna vojna, ki uničuje toliko vrednot?

Ruski car Aleksander je uvidel, da ima papež prav in da hoče pravo smer edino le oni, ki pripozna in podpira papeževo duhovno oblast. Sam je to storil in ob desetletnici sklepanja „svete alianse“ je pokleknil carjev poslanik general Michand de Beauretour pred Leona XII. in ga je v imenu carja Aleksandra priznal za glavarja Cerkve. Car je legel v grob in ž njim je umrlo stremljenje do miru in slave evropske po njegovi poti.

Kakšno je danes evropsko krščanstvo, kaže najbolj sedanje stanje papeževo. Poroštvo miru in blagostanje sveta je v svobodi in podpori papeža in upoštevanju naukov Cerkve v javnem življenju.

Italijansko bojišče.

Najhujši so boji ob spodnji Soči. Dne 21. julija so se v odseku od gore Kosiča do Polazza Italijani približali našim postojankam. Po noči so napadli pri Selcih, potem dalje na celi bojni črti do Vermeljana. Drugo jutro so bili krvavo odbiti vsi naval. Vrlo se je tu izkazala ogrska črna vojska.

Vzhodno od Zdravščine so prešle naše čete 22. julija k protinapadu in so se polastile vseh postojank, katere so poprej izgubile. Na severno-zahodnem robu planote so se boji nadaljevali. Proti utrdbam pri goriškem mostu so Italijani pošiljali vedno nove sile v bitko, posebno proti

Podgori. Deset italijanskih pehotnih polkov je tu po vrsti zastonj napadalo. Pogosto je prišlo do boja z rokami. Trije naskoki Italijanov so se izjalovili pred našimi ovirami, le v posamezne jarke se je sovražniku posrečilo vdreti. Po noči so bili Lahi vrženi tudi iz teh jarkov. Pri Pevmi so napravili napad s smrdljivimi bombami. Na goro Sabotin je en italijanski polk izvedel 2 sunka, ki sta bila od naše artiljerije krvavo odbita. Na bojišču pred Podgoro je obležalo na stotine mrtvih sovražnikov. Pri zavrnitvi številnih sovražnih napadov se je zopet dobro izkazalo dalmatinsko domobranstvo. Dne 22. julija so Italijani trikrat

PODLISTEK.

Karavankam.

Spisal —č.

Srce je polno radosti in upanja, kadar vas oko zopet zagleda. Dolga, pozimi snežnobela, poleti zelena in skalnata, nebotična stena! Kadar vas zagledam, vselej se mi nehote vsili vprašanje: O Karavanke, ali se zavedate nad, ki jih tisoči, da milijoni stavijo na vas? Ali se zavedate tihih želja, ali slišite glasne prošnje, ki jih pošiljamo k vam? Naše oko se vedno obrača tako mило, tako proseče k vam! Ali ste z nami? To vprašanje nam vznemirja srce noč in dan. Ali smemo upati na vas, ali se brez skrbi lahko zatečemo v vaše mogočno okrilje? Bojimo se valov, ki strastno butajo ob naše severno pobočje. Žalostimo se ob vsakem kamenčku, ki ga valovje odrta proč od vas, da ga potopi v dnu morja. Bojimo se, da bo morje rasti, da bo trgalo naenkrat skale od vašega telesa, da konečno omagate, da utonemo v povodnji... Ali ne pljuskne včasih že val mrzle severne vode čez vas na nas, ki smo navajeni solnce, bistril potočkov in sinjih rek? Ali se zavedate, da živimo na zemeljski ožini, med dvema morjema? Če padete ve, se zlije severno morje v južno, in suhe zemlje, ki nam je tako draga, katero že toliko stoletij obdelujemo, katera deli z nami veselje in žalost, ne bo več... Ali sedaj razumete naše prošnje, naše upanje, naše hrepenenje?

Ali se pa tudi same čutite dovolj močne? Ali bo zadostovala vaša višina? Ali ne bo severno

vodovje razjedlo in preluknjalo vašega apnenčevega telesa? Da bi vas bil Stvarnik ustvaril iz trdega kremenca! Naš strah bi bil manjši, naše upanje večje. Povejte nam, prosimo vas, če naj še obdelujemo to našo zemljo. Ali bomo dobili plačilo za svoj trud, ali naj pustimo vse skupaj in se udamo usodi? Povejte nam! Trdno in neomajano je naše upanje v vas, mogočne stražnice. Brezskrbno prepevamo... Ali zvečer, ko premišljamo o bodočnosti, se nas nehote vendar polasti strah... Kaj naši vnuki, pravnuki? Ali bodo njih pesmi še odmevale ob vašem skalovju?

Kakor smo trdni v svoji veri, kakor se otrešamo vseh neljubih misli, popolnoma zatreti tega strahu ne moremo. Brezskrbni smo, veseli, zadovoljni. Kar se prikažejo vrh vas razburkane pene kakor dim vulkana, ki grozi... Srce se nam krči, v grozi in strahu bi vas najraje podprli z brezkočnimi stebri, sami bi radi opirali... Takrat, v onih zlih, boleasnih trenutkih sklepamo roke, jih dvigamo proti nebu in molimo za vas, da bi vam Bog dal moč.

Penečega se valovja ne vidimo več, oko se nam zjasni, srce vzradosti in pesmi zopet odmevajo... In vendar, drage Karavanke, ali ne zveni iz teh pesmi včasih otožnost, negotovost?

Naše upanje v vas je trdno, mora biti trdno. Zdi se nam celo, da letos bujnejše zelenite, da je veselejše vaše obličje... Naše upanje raste...

In vendar, ali nas ne prevarite kakor so nas Visoke in Nizke Ture?!

Vrlo slovensko dekle.

Pretekli teden je s Tolmina na Goriškem neki vojak tole sporočil: Dne 13. julija okoli 9. ure dopoldne je prišlo k nami brhko dekle in nas je lepo slovenski pozdravilo: „Dobro jutro, fantje!“ Vprašalo je dekle po stotniku: „Ž njim hočem govoriti, mu imam nekaj posebnega povedati“. Peljali smo mladenko k našemu poročniku, ki je rodom Hrvat in prav dobro razume slovenski. Dekle mu je povedalo, da je slučajno izsledilo pol ure od tam v neki votlini italijansko skrivališče. Poročnik je takoj odredil, da naj gre patrolja osmih mož iskat dotično skrivališče. Dekle je patrolji kazalo pot, vodilo nas po stranskih stezah in nekako proti poldnevu privedlo na skalo, pod katero je bilo skrivališče. Reklo je, da naj se razdelimo na dve strani in naj z desne in leve napademo Lahe v jami. Previdno se plazimo proti skrivališču. Naš trud ni bil zastonj. Obe četi sta prišli hkrati do jame in sta našli 18 Italijanov, ki so notri spali. Med njimi je bil tudi en častnik. Seveda smo Lahe prebudili ter jih po svoje „pozdravili“ in razorožili. V jami so imeli telefon, vse polno zemljevidov in drugih važnih reči. To je bilo veselje, ko smo prignali vjete Italijane v naše taborišče! Poročnik je vrlo slovensko dekle, ki je imelo glavno zaslugo, da smo polentarje presenetili, z laskavimi besedami pred vsem moštvom pohvalil in je tudi obdaril. Veselega obraza se je vrla planinska hči poslovila od nas. Dotično skrivališče se je nahajalo, kakor je naš poročnik izračunal, na važnem mestu in prav blizu italijanskih postojank.

napadli pri Zdravščini, pa so bili odbiti, kakor tudi pri sunkih pri Selcih, Vermeljani in proti hribu Kosiču.

Pri Plaveh in Tolminu je bil 22. julija živahen artiljerijski boj. Tudi v ozemlju Krna so boji trajali ves dan.

Na Tirolskem obmejnem ozemlju je sicer dne 22. julija artiljerijski boj trajal na mnogih krajih dalje, ni se pa dogodilo nič bistvenega. Ponočni napad na Monte piano se Italijanom ni obnesel.

Naša Gorica. Italijani Gorico vedno huje bombardirajo. Marsikak dan lete granate kakor dež. Večina prebivalstva je pustila v mestu skoro vse imetje. Le v naglici so vzeli nekaj oprave seboj, ko so zbežali, sicer si pa rešili le življenje. Prav pridno streljajo Italijani z granatami na nadškofijski vrt. Nadškof je v smrtni nevarnosti in bo zapustil Gorico. Po cestah in strehah lete granate in šrapneli pa tudi kroglice iz pušk. Mnogo ljudi je mrtvih. V onih delih Gorice, ki so proti Podgori, je polno nepokopanih trupel. Naši vojaki si mašijo nosove z mentolnimi kroglicami. O Italijanih se govori, da jedo ob času napada česenj, da se ubranijo strašnega smrada nepokopanih trupel. Prevelik ozir na občutnost verojmnega soseda je vzrok, da ni Avstrija spomladi, ko je bil še čas, Gorice in njene sosesčine močnejše utrdila. — List „Novi čas“ v Gorici je nehal iz-

hajati. Uredniki so pod gromom topov in pikanjem granat v nevarnosti za življenje delali, dokler so mogli, a sedaj so bili primorani prenehati in kličejo v zadnjem listu: „Na svidenje v boljših časih!“ —

Zadnje tedeljo, ko je vlekel jug, se je po vsem Gorenjskem od Gorice sem razlegalo kake tri ure do ene popoldne in potem zvečer strahovito gromenje topov.

Gradež. Cerkev v Gradežu je imela bogat cerkveni zaklad velike umetniške vrednosti. Goriški nadškof je župniku pred vojno ukazal, da naj zaklad zakopije. Skrivališče je napravil neki mizar. Ko je italijanski kralj prišel v Gradež, je srečal župnika na cesti, mu prijazno stisnil roko in mu rekel, da si bo prišel ogledat slavni cerkveni zaklad. Župnik je rekel, da obžaluje, da ga ne bo mogel pokazati, ker je moral po naročilu predstojnikov dragocenosti skriti. Drugi dan so župnika obiskali karabinjeri. Iztikali so toliko časa, da so našli zaklad na dvorišču in ga izkopali. Ležal je zraven njega tudi avstrijski bajonet. Poklican je bil na odgovor mizar, ki je pomagal zaklad skriti, in je rekel, da je on napravil skrivališče in zraven pridelal bajonet svojega sina, ki je častnik v avstrijski armadi v Galiciji. Vsi izgovori niso nič izdali, bajonet je bil vzrok, da so župnika in mizarja kot sumljivi osebi zaprli in odpeljali v drugo mesto.

Rusko bojišče.

Nemška in avstrijska napadalna črta se razteza sedaj na Poljskem na desnem bregu Vindave do Kovna. Odtod gre na levem bregu Njemenek nekako do Grodna, zavije odtod ob reki Narevu nazaj na zahod do Novogeorgievskaja in Varšave, od koder gre v polkrogu proti jugovzhodu ob levem bregu Visle in pod Ivangorodom čez Vislo do Buga. Na severu je glavni poveljnik Hindenburg, na jugu Mackensen. Poveljujejo pa na Kurskem Belov, ob Narevu Scholz in Gallwitz, ob Visli Woysch, med Vislo in Bugom nadvojvoda Franc Ferdinand in Marwitz in Böhm ob južnem Bugu.

Nemške čete generala Woyscha so 21. julija preprečile, da Rusi niso mogli ustaviti svojih poraženih čet pred Ivangorodom, marveč so nemške šlezijske čete prisilile Ruse, da so se umaknili v trdnjavo Ivangorod, in so jo trdno obkolile. Med Vislo in Bugom se je nadaljevala bitka pod višjim vodstvom Mackensena. Južnozahodno od Lublina so nekoliko napredovale avstrijske čete in so vrgle tudi ob Bugu sovražnike z naskokom iz postojank.

Zahodno od Visle so imeli zadnje dni Avstriji in Nemci velike uspehe. Na črti Kozieniec—Janovjec, ki je bila zgrajena kot trdnjava, so Nemci na obeh straneh ceste Radom—Nova Aleksandrija prodrli. Rusi so se umaknili v Ivangorod in na desni breg reke Visle. Umikali so se čez most pri Novi Aleksandriji že v ognju nemške artiljerije. Avstrijske čete so se približale med bojem od zahoda, nemške pa od juga utrdbam Ivangoroda. Rusi so bežali in zahodno od Visle zažgali veliko krajev. Vzhodno od Visle so trajali ljuti boji dalje, ker so se Rusi silno upirali. Pri Hodelu in Borzehovu je armada nadvojvode Ferdinanda po trdi borbi vrgla Ruse iz več postojank in jim prizadejala velike izgube. Vsega skupaj je vjela ta armada 8000 Rusov in zaplenila 15 strojnih pušk in štiri municijske vozove. Vzhodno proti Bugu so avstrijske in nemške čete na več mestih prodrle sovražne črte. Ob zgornjem Bugu so ogrski polki z naskokom vzeli utrdbe pri Dobrotvoru severno od Kamionke Strumilove.

Dne 23. julija so se nadaljevali boji na južnem Poljskem v Volhiniji in ob zgornjem Bugu proti črti ob Bugu—Kamijonka Strumilova—Kristinopol—Sokal, kjer so naši na vzhodnem bregu utrdili nekaj območnih postojank, so Rusi poslali zelo močne sile v boj. Na posameznih točkah so se približali našim strelskim jarkom do daljave 300 korakov, in deloma je prišlo do ročnega boja. Povsod so bili Rusi z velikimi izgubami vrženi nazaj. Jugovzhodno od Sokala je pri drznem napadu na krilo lovski bataljon št. 10 vjel tri ruske častnike in 342 mož. Med Bistrico in Vislo so vrgle čete nadvojvode Jožefa Ferdinanda Ruse

čez Belšice in Vrano nazaj. Zahodno od Visle navzgor od tam, kjer se izliva Bistrica, so prodrli Nemci do reke in utrdbinega pasu Ivangoroda. Pri Kocienicah so se naše čete še bojevale s sovražnimi zadnjimi četami.

Dne 23. julija so se Rusi vsled zmagovitih napadov, katere je izvršila armada nadvojvode Jožefa Ferdinanda, umaknili med Vislo in Bistrico nad 40 km široki fronti, izpraznili svoje postojanke in šli od 8—10 kilometrov proti severu v tamkaj že pripravljeno postojanko. Naše čete so tako pritiskale za njimi, da se niso mogle ustaviti na poprej pripravljenih postojankah. Število vjetnikov, katere je dobila armada nadvojvode Jožefa Ferdinanda, je naraslo na 45 častnikov in 11.500 mož. Severno od Grabieševa so vdrle nemške čete v ruske postojanke. Pri Sokalu so Rusi zastoj ponovili svoje zelo hude napade proti našim postojankam. Na vzhodnem bregu reke, vzhodno od Ivangoroda, so Rusi napravili nekaj brezuspešnih sunkov proti četam našega sedmo-graškega zbora.

Med Pilico in Bugom so avstrijske in nemške čete od 14. do 24. julija zajele okoli 50.000 Rusov.

Dne 24. julija je bilo na južnoruskem bojišču precej mirno. Pri Ivangorodu so naše čete odbile slabotne ruske sunke. Južno od Krilova so hoteli Rusi priti čez Bug, kar se je pa preprečilo. Nemške in avstrijske čete so od 14. do 24. julija vjele skupaj okoli 125 tisoč Rusov in vplenile veliko vojnega materiala.

Južno od Sokala so naše čete 26. julija osvojile na vzhodnem bregu Buga važno oporišče in ob tej priliki je padlo v naše roke 1100 vjetnikov z dvema strojnima puškama.

Avstrijci so vzeli z naskokom mesto Sokal. Nato se je pričel boj za neki vrh vzhodno od mesta, ki nadvlada prehod čez Bug in ki je v stratežnem oziru velike važnosti. Dne 26. so naši z naskokom vzeli tudi to postojanko ter vjeli 20 častnikov, 3000 mož in zaplenili pet strojnih pušk. Boji severno od Grabieševa so se ta dan uspešno nadaljevali.

Rusi pošiljajo neprestano ojačenja v Bielo-stok, Brest, Litovsk in Ivangorod. Skupaj so baje poslali na to bojišče 120.000 mož.

Na Kurskem so se Rusi dne 23. julija umikali Nemcem proti vzhodu med neprestanimi boji. Nemci so vjeli 6550 Rusov, zaplenili tri topove, veliko municijskih voz in vojnih kuhinj. Reki Narevu in utrdbam pri Varšavi so se nemške armade vedno bolj približavale. Ponočni napadi Rusov iz Novo-Georgijevskega so se izjalovili.

Armada generala Belova je 24. julija po desetdnevem boju premagala peto rusko armado pri Šavlih. Prisilila jo je v okolici Rozalina in Šadova k boju, jo porazila in razkropila. V zadnjih

desetih dneh so tu Nemci zajeli 27.000 mož, dobili 25 topov, 40 strojnih pušk okoli sto naloženih in vpreženih municijskih voz, veliko prtljage in drugega vojnega materiala. Ob Narevu je armada generala Gallwiza v vstrajnem naskoku, kateremu se Rusi niso mogli ustavljati, osvojila trdnjavo podobni utrdbi Rožan in Pultusk ter je med obema krajema potisnila Ruse preko reke Nareva.

Močne nemške čete so že prišle na Nareva južni breg, dalje proti severu in jugu so tudi nemške čete prodrle proti tej reki.

V bojih med Njemenom in Vislo so Nemci od 14. do 24. julija zajeli 41.000 Rusov, 14 topov in 90 strojnih pušk. Pred Varšavo so Nemci v manjših bojih zajeli 1750 Rusov in dve strojni puški. Severno od izliva Pilice so pa nemške čete dospele do reke Visle. Narev so Nemci prekopali na celi črti od Ostrolenke do Pultuska in so se približali Bugu ter kljub vstrajnemu odporu dosegle črto Nasjelsk—Gzovo. Zahodno od Blonje so Nemci vzeli več sovražnih postojank in južno od Varšave osvojile kraje Ustanov, Le-biska in Jazgarzev, ki leže 25 km južno od Varšave.

Dne 26. julija so Nemci odbili ruski izpad iz Mitave. Med Pozvolom, južno od Mitave, in Njemenom so šli Nemci za bežečimi Rusi naprej. Južno od Pultuska so Rusi Nemce poizkusili potisniti nazaj čez Narev, pa se jim ni posrečilo. Nemci so vjeli 3319 Rusov in zaplenili 13 strojnih pušk. Istotako so Nemci šli naprej za premaganim sovražnikom tudi južno od Rožana. Ob Bugu, jugovzhodno od Pultuska, so se Rusi jako trdovratno upirali.

Nemčija v bojih na zapadu.

Francozi in Nemci se še vedno napadajo pri Souchetzu z ročnimi granatami brezuspešno. V zahodnih Argonih so Nemci zasedli nekatere francoske jarke. V Vogezih so se pa Francozi polastili sprednjih nemških jarkov.

Nemčija in Amerika.

Zedinjene države so odgovorile Nemčiji na noto, a dokaj neprijazno. Zahtevajo nekako od strani, da naj se Nemčija več ne vojskuje s podvodnimi čolni, ker drugače skoraj ni mogoče jamčiti svobodne plovbe ameriškim trgovskim in prometnim ladjam, in naravnost zahtevajo odškodnino, napravljeno na potopljeni „Lusitaniji“ na blagu in na ljudeh. Nemčija se seveda krčevito brani sprejeti ameriške zahteve, ker bi Angležem na morju silno veliko koristilo, ako bi se jim ne bilo treba bati nemških podmorskih čolnov.

Še jedna sovražnica Avstrije.

Mala republika San Marino, ki ima 950 vojakov, je prosila italijanskega glavnega poveljnika, da bi se smela s svojo armado pridružiti italijanski vojski. V San Marinu ostane za stražo 50 mož z dvema častnikoma.

Bolgarija.

Ravnatelj bolgarske uprave državnih dolgov dr. Stojanov je prišel na Dunaj in je bil sprejet od finančnega in zunanjega ministra. Potem je odpotoval v Berlin. Na Bolgarskem so se pričeli veliki manevri pod poveljstvom carja Ferdinanda. Turčija je poslala k vajam dva častnika.

Romunija.

Ruski car je poslal kneza Trubeckega, prejšnjega ruskega poslanika v Nišu, s posebnim poslanstvom v Bukareštu. Prišel je tja v spremstvu polkovnika generalnega štaba Uhrina. — Knez Trubeckoj je naenkrat odpotoval iz Bukarešta. — Kralj Ferdinand je vnovič obolel.

Rusija.

Ruski listi so se začeli zelo jeziti nad Angleži in Francozi, ki nočejo napraviti na bojišču nobene odločne ofenzive. Pravijo, da nezadovoljnost v Rusiji narašča od dne do dne in da je položaj postal silno resen.

Italija.

V Italijo se je vrnilo v prvih šestih tednih evropske vojne 470.866 izseljencev. Razuntega se je pa vrnilo potem še več tisoč drugih, katere je težko prešteti. — Angleži so začeli zapuščati

Italijo, ker se boje izgredov, ako bi vojna z Italijo imela slab izid.

Kralj je imenoval za častnike več italijanskih politikov. Med drugimi je tudi Nathan, prejšnji rimski župan in veliki mojster framasonske lože.

Tripolis.

Položaj za Italijane v Tripolisu je postal obupen. Kolonija je radi upora domačinov popolnoma izgubljena. Iz mesta Tripolisa so odšli skoro vsi civilisti in le nekaj vojakov še straži obrežje.

Pred Dardanelami.

Za Angleže in Francoze je prišlo pred Dardanele šest ladij s strelivom in na Galipolis je došlo vojaštvo na pomoč. Nadalje je prišlo več križaric, katere je nadomestilo v Sredozemskem morju italijansko brodovje. Ker se nemški podmorski čolni v Egejskem morju več ne pojavljajo, hočejo Angleži in Francozi zopet pričeti z napadi na Dardanele.

POLITIČNI PREGLED.

Francoski podmorski čoln «Mariotte» so Turki potopili v morski ožini in vjeli 31 mož posadke.

Na slovanskih tleh se bijejo v sedanji svetovni vojni najstrašnejše bitke. Na Francoskem se je postavila trdna fronta, ki se le za nekaj metrov sem ter tja premika; vse skupaj je le bolj igrača. V Galiciji in na Poljskem se pa končujejo na široko že celo leto mesta in vasi in polja in gozdovi. Tudi slovenski svet okoli Gorice bode od italijanskih in naših granat kmalu ves preoran. Dobro je, da smo Slovani vajeni trpljenja.

Vohunstva oproščeni. V Bariju v Italiji so zaprli pet redovnikov in v Ankoni jednega svetnega duhovnika, češ da so vohunili za Avstrijo. Sodišče je obtožence oprostilo radi pomanjkanja dokazov.

NOVIČAR.

Velik požar v Ribnici. Zadnji petek ob 5. uri popoldne je nastal v Ribnici strašen požar, ki bi bil kmalu pokončil ves trg. Začelo je goreti na Veliki Mlaki zraven občinske ubožnice. Veter je vlekli proti trgu in ogenj je švignil na graščinsko pristavo, kjer je bilo spravljenega veliko sena in so stali zraven kozolci polni žita. Pogorela sta ona dva dela Ribnice, ki se imenujeta Velika in Mala Mlaka, in sicer je pogorelo 21. gospodarstva 52 poslopij z vsemi letošnjimi pridelki, zgorela je krma, živila, obleka, gospodarski stroji itd. Graščaku Rudežu je pogorelo na 2000 starih centov sena. Zažgali so otroci. Prijemal se je že ogenj župniškega gospodarskega poslopja, pa so je rešili ognjegasci, ki so prihiteli gasiti iz raznih strani. Drevje je najprej branilo, da se ni ogenj razširil in pokončil vse Ribnice. Na eni strani Bistrice se pa vendar vidi samja groblja. Požar je uničil novo lepo elektrarno Jakoba Oražna, kateremu je pokončil vsa poslopja, pokvaril stroje in napravil škodo nad 80.000 kron. Vso škodo so cenili na 310.000 K, samo pri Rudeževi graščini je škoda 100.000 K. Zavarovalnina vseh pogorelcev znaša 132.000 K. Nekaterim je pogorelo vse, kar so imeli. Zato se obračata dekanjski urad in županstvo v Ribnici do dobrih src za pomoč.

Shod sv. Jakoba na Skaručini bo letos na nedeljo 1. avgusta. Pobožni romarji se vabijo v obilnem številu!

Cena moka. Notranje ministrstvo je določilo ceno moka tako: Pšenična moka od 52—68 kron 100 kilogramov, ržena po 42 kron in otrobi po 17 kron.

Bira. Zaradi birnega žita bo ministrstvo v kratkem izdalo odlok, po katerem se bode nabrano žito moralo prodati vojno-žitnemu zavodu.

Kje so goriški begunci? Število goriških beguncev se množi. Doslej je odšlo goriških Slovencev na Moravsko 8627, na Nižje Avstrijsko 1060 in na Ogrsko 11.00. Furlanov in Italijanov je odšlo na Moravsko 26.919, na Češko 11.405, na Nižje Avstrijsko 13.556, na Gorenje Avstrijsko 12.317 in na Ogrsko 21.800. Te številke so zanesljive.

Laške vjetnike so peljali 28. julija zvečer mimo Kranja na Gorenjsko. V Ljubljani na Grad so odložili ta dan 280 vjetih Italijanov.

Na Kalvariji pri Podgori so laške granate podrlle na tla križ Kristušov in križ desnega razbojnika. Stoji samo še križ levega razbojnika. Neki stotnik, ki je to videl, je rekel: „Tu vidimo, da ropar samo še roparju prizanaša.“

Našla se je na Bistrici pri Podbrezjah ročna torbica z nekaj denarja. Dobl se v Naklem št. 5.

Za ranjence v Kranju je izročila c. kr. okrajnemu glavarstvu v Kranju namesto venca na krsto gospe Marije Levičnik gospa Josipina Puppo 20 K. Nadalje je prejelo okr. glavarstvo od neimenovane dame 50 K, od g. župnika Petra Bohinca tudi 50 K v svrhu daril vojaštvu.

Iz ruskega vjetništva je pisal Filip Šorli starišem na Rupo pri Kranju: Sprejmite četrto pismo in prirčen pozdrav z Ruskega. Ranjen sem bil v levo roko, a ne hudo, in dne 16. maja od Rusov zajet. Zdaj sem pri nekem baronu in delam v mlinu. V prejšnjih pismih sem prosil za denar, a sedaj Vam sporočim, da mi ga ni treba pošiljati, ker bi ga gotovo ne dobil in ga tudi ne rabim. Bivam v Simbirski guberniji. — Oglasil se je iz ruskega vjetništva tudi Matevž Štefe s Cegelnice pri Naklem.

Iz laškega vjetništva je pisal ta teden Čančov Andrej iz Strahinja, ki je vjet.

Iz Čerepovca v Rusiji je pisal vjetnik nadporočnik Janko Bedenk starišem v Kranj: Ne morete si predstavljati, kako sem se razveselil Vašega pisma. To je prvo pismo, katero sem prejel od Vas. Moje rane so se zacelile. V zadnjem času sem postal silno nervozen. Ni čudno, v takem položaju. Kako se mi godi? Slabo ravnaajo z nami, kakor z zločinci. Skupaj sva s poročnikom Ervinom Lillegom iz Ljubljane. Tudi on je bil ranjen in je sedaj zdrav. Težko čaka pisma od doma, ker še ni nobenega dobil. V bolnici sem bil več kakor en mesec, sprva v naši, in potem v Moskvi. Od tam sem šel v Azijo in sedaj sem zopet v Evropi. Kaj je s Preisingerjem? To je težko povedati. Bil je v moji stotnji in pod poveljstvom poročnika. Samo to lahko povem, da je bila moja stotnja v zelo hudem boju, in sicer prva, ki je prišla v boj. Mulaček in Šeme sta bila daleč od mojega bataljona na nekem drugem mestu, in zato ne vem, kaj je bilo z bataljoni našega polka. Moj bataljon je bil skupaj s celjskim polkom. Od moje stotnje je mogoče ostalo deset mož, en kadet in jaz, in od teh je bilo ranjenih polovico mož in jaz. Na noben način ni bilo mogoče priti nazaj, nas je bilo premalo. Če je Preisinger med temi, ki so še ostali živi, ne vem, ker so mene nesli ranjenega na obvezovališče. Moj stotnik je bil prvi mrtev. Sploh sva ostala od mojega bataljona samo dva aktivna častnika, oba ranjena, in oba sva tukaj. Drugi se pa rešiti niso mogli, ker smo bili vsi častniki prav spredaj. To Vam povem, da je lahko vsak vesel in srečen, ki je pod našim dobrom in ljubim Franc-Jozefom. Vi še ne veste, kako je pri Vas dobro. Kar sem jaz izkusil, tega bi nobenemu ne privoščil, pripovedoval bi Vam lahko cele dneve. Da smo mi tako nesrečni, nismo sami krivi, saj smo napravili vse, kar je bilo v naših močeh — toda bila je premoč. Kako rad bi bil še v boju! Upam pa, da bode kmalu vse končano, da bode skoro mir in da se po dolgem času zopet vidimo. Tukaj je (19. marca) še vedno mnogo snega in jaz sem si kupil kožuh. Prav je, če je napravljen naslov v Rusijo v cirilici. Vaše pismo je potovalo do mene tri mesece.

Razglas. C. kr. ministrstvo za deželno brambo bo izdalo častno knjigo (Ehrenhalle) za one osebe deželne brambe, črne vojske in orožništva, ki so bile v teku sedanje svetovne vojne ali z Najvišjo pohvalo odnosno z hrabrostno kolajno odlikovane, in tistih, ki so pred sovražnikom padli. Ker se pa ta častna knjiga zamore v celotnem obsegu še le po končani vojni izdati, je imenovano ministrstvo odredilo, da prične takoj izdajati posamezne zvezke te knjige, da se zamore javnost še v teku vojne obvestiti o hrabrostnih slavnih činih naših junakov, ki se požrtvovalno borijo za našega presvetlega cesarja in domovino. Ker je izdaja te knjige za sedanji rod kakor tudi za potomce velike važnosti, se županstvom priporoča, da vplivajo kolikor mogoče na to, da svojci, starši in sorodniki tistih oseb, ki so bili na katerikoli način v tej vojni odlikovani, oziroma pred sovražnikom padli, dopošljejo kratek življenjepis s sliko (fotografijo) ter naznanijo rojstno leto, domovno občino, stan (samski ali oženjen), število otrok, posel, itd. Pripomni se, da se bodo doposlane slike (fotografije) takoj po posnetku slike brez vsakih stroškov dotični stranki vrnile. — C. kr. okr. glavarstvo v Kranju, dne 21./7. 1915.

DARILA

za »Rdeči križ«, vposlana od podružnice v Kranju na deželno društvo v Ljubljani.

Župni urad Šenturškagora 14 K, župni urad Žabnica, 5 K 60 v, Jernej Ramoveš, župnik, Poljane, 50 K, c. kr. davčni urad, Tržič, I. zbirka, 50 K, župni urad, Lučine, 12 K, župni urad, Smednik, 20 K, župni urad, Podbrezje, 13 K 54 v, Matevž Barle, posestnik, Luže, 30 K, »Narodni dom«, Tržič, zbirka, 6 K 30 v, župni urad, Trata, 15 K 45 v, župni urad, Predvor, 80 K 63 v, trafikantje v Poljanski dolini 50 K 26 v, trafikantje v Selški dolini 20 K 55 v, učitelj, deške šole v Kranju, 1 % odtegljaj od plače, 10 K 40 v, trafikantje v Poljanski dolini 12 K 96 v, dr. Čerhe, odvetniška pisarna, pravna zadeva Sušteršič-Poklukar 20 K, županstvo Predosije 50 K, trafikantje tržiškega sodnega okraja 35 K 46 v, c. kr. davčni urad Tržič, II. zbirka, 50 K, Franc Ivanc, Kranj, šolski vodja 4 K, okr. glavarstvo v Kranju, izkazilo dopisnic »Rdečega križa«, 5 K, Franc Ivanc šolski vodja, 2 K, Ivan Rakovec, izveeniška pristojbina, 2 K, Franc Sombichler, Sv. Katarina, gozdni mojster baron Borna, 150 K, Peter Bohinec,

župnik, Duplje, 100 K, c. kr. okr. sodišče Kranj, kazenska zadeva Cimžar-Tičman, 20 K, gozdarji baron Borna, Sv. Katarina, 16 K, Janez Cof, kaz. zadeva Cof-Schiffner, 100 K, c. kr. davčni urad Tržič, III. zbirka 50 K, c. kr. okr. glavarstvo v Kranju 3 K 85 v. — Skupaj 1000 K.

NOVEJŠE VESTI.

Dunaj, 28. julija. Včeraj zjutraj so naše križarke in torpedovke napadle železniško progo od Jakina do Pesara in so obstreljevale kolo-dvore, skladišča in železniške mostove z dobrim uspehom. Porušile so več lokomotiv in železniških vozov. Skladišče v Fanu je začelo goreti, sledila je močna eksplozija. Na Jakin so metala bombe naša pomorska letala. Nastal je požar v skladišču za nafto. Sovražnih ladij ni bilo videti.

Dunaj, 28. julija. Včeraj so oslabei tudi proti Doberdobski planoti naperjeni italijanski napadi. Le tu in tam so Italijani še ljuto streljali s topovi, sicer so bili pa napadi vedno slabši in z lahkoto odbiti. Tako se je končala druga velika bitka na Goriškem za Italijane brez uspeha. Bojna črta je šla od Sabotina do morja v daljavi 30 km. Italijani so postavili v boj 7 armadnih zborov, ki so šteli nad 17 divizij. Niso se menili za žrtve ljudij in materijala, marveč so hoteli prodreti za vsako ceno. Najbrž so hoteli z zmago razveseliti kralja Viktorja, ki danes obhaja svoj god. Doživeli so pa velikanski poraz. Italijani so izgubili okoli 100.000 mož mrtvih in ranjenih. Naši hrabri junaki, se niso še nikjer umaknili od tam, kjer so pred dvema mesecema pričakovali sovražnika.

Dunaj, 28. julija. Med Vislo in Bugom in pri Sokalu so napravili Rusi več brezuspešnih napadov. Tudi zapadno od Ivangoroda se je njihov sunek razbil v našem ognju.

Berlin, 28. julija. Med Mitavo in Njemenom so Nemci včeraj vjeli kakih tisoč raztresenih Rusov. Na obeh straneh Nareva so Rusi nadaljevali s protinapadi, pa se jim niso posrečili. Izgubili so 2500 vjetnikov in sedem strojnih pušk. Pri Kalvariji je boj. Pred Váršavo in Ivangorodom grme topovi največjega kalibra. Nemške čete niso več daleč proč od železnice Varsava—Petrograd.

Steckenpferd lilijno-mlečno milo

od Bergmann & Co., Tetschen ob Elbi

je čedalje bolj priljubljeno in razširjeno radi priznane vpliva proti pegam in dokazane nedosegljive vrednosti z ozirom na negovanje kože in telesne lepote.

Tisoči priznanih pisem. Mnogoštevilna odlikovanja! Pazite pri nakupu izrecno na znamko »Steckenpferd« in na celi naslov. Cena 1 krono v lekarnah, drogerijah in parfumerijah itd. Istotako priporočila vredno je tudi Bergmanovo lilijno mazilo »Manera« za ohranitev lepih in nežnih ženskih rok. Cena 80 v za tubo.

Kupim star gumi, šlavne, mantelne in tudi stara kolesa. Kdor kaj ima, naj k meni pri-nese. **P. Bizjak, Kranj 102.**

Lepa, suha, debela

KORUZA
in činkvantin
se dobi pri **R. Marenčič v**
Kranju.

Umetni zobje!

Ne da bi se izruvale zobne korenine, se ustavljajo

amerikanski umetni zobje

posamežno ali celo zobovje, kakor se tudi

plombirajo zobje

21

vsak dan od 8. ure dopoldne do 6. ure zvečer v konc. zobotehničnem ateljeju

O. Seydi, Ljubljana.

Stritarjeva ulica št. 7.

Darujte za »Rdeči križ«!

Z bojišča ob spodnji Soči.

Miško je sporočil dne 20. julija to-le:

Tretji dan imamo tu že pravo peklo. Od strelav se zemlja neprenehoma trese. Kadar udari ekrazitna granata v gozd, vrže nekaj borovcev s koreninami vred visoko v zrak. Može in častniki, ki so bili na gališkem bojišču, pravijo, da kaj tako strašnega, kakor se tu vidi, tam niso doživeli. Ni skoraj več slišati posameznih strelav, to je le nepretrgano gromenje in tuljenje, ki včasih malo prijenja, pa se kmalu še silnejše oglašajo. Naši ljudje so dobro kriti in zato v kljub ljutemu streljanju ni veliko ranjenih, pač pa se je vsled strašanskih eksplozij že mnogim zmešalo. Na živce to ropotanje silno vpliva. Ni čudno, če ljudje postajajo divji in jih ne more nihče več držati. Težki kalibri kar tulijo po zraku kakor strašne pošasti. Kdor tega sam ni slišal in videl, si ne more prav predstavljati. Mi smo do danes oddali nekaj nad 3000 strelav. Niso šale! Ker je pri streljih vedno treba računati, meriti, delati z aparati in čuvati še svojo kožo, so živci skrajno napeti. Kozarček vina in cigareta se pri oddihu prav priležita. Včeraj smo merili na neko hišo, v kateri so bili Lah. Četrty strel je udaril v hišo in naenkrat se je pokadilo iz vseh oken. En sam Lah se je priplazil iz hiše, drugi so ostali v razvalinah.

Danes zjutraj ob petih sem opazoval na daljnogledu pretresljiv prizor. Približala se je nekemu gričku, na katerem teče po vrhu naš strelski jarek, neka laška sanitetna kolona. Prvi vojak je nesel veliko zastavo rdečega križa, drugi so bili obloženi z nosilnicami. Zastavonoselj je pri jarku od naših dobil dovoljenje, da se sme ranjence v podnožju stran spraviti. Nato so prišli nosači in so začeli nakladati na nosilnice težko ranjene, ki so ležali sredi griča. Teh je bilo okoli 30. Potem so opirali lahke ranjence, ki so se gugali proti dolini. Nazadnje so pa vlekli mrtvece kot kose lesa v dolino. Vsak je svojega mrliča prijel za noge in ga vlekel po hribu navzdol.

Nocoj po noči so bili Lah odbiti na vsi črti. Njihove izgube so bile gorostasne. Laški častniki svoje ljudi pode naravnost v žrelo naših strojnih pušk. Jaz mislim, da so Lah postali jeze obsedeni, ker ne morejo naprej. Zato so bile njih izgube te dni še večje, kakor pred 14. dnevi. Če bodo ti napadi trajali še par dni, utegnejo izgubiti do 100.000 mož. Se bodo že naveličali naskokov!

Pismo z ruskega bojišča.

(Napisal vojni kurat J. Hafner.)

* * *, 17. julija 1915.

Vedno bolj težava je s pisanjem; to-le pišem v hlevu med artiljerijskim ognjem, v boju z muhami. Neizprosni boj na vse strani.

Čutim potrebo, da pišem, in sicer to pot, da opravljam. Ne morem se več premagati. Okoli mene sicer kosi s širokimi zamahi bela smrt; sika, žvižga, poka, drobi vse naokoli, nad nami in med nami; jaz pa sem zagrabil za svinčnik, da opravljam. Zavedam se, kaj je to: opravljati v javnosti, slabosti ne enega, ampak tisočev razkrivati celi gorenjski javnosti. Čisto po pravici povem: doslej sem po priliki opravljal samo posameznike posameznikom ali manjšim družbam. Zdaj sem pa podlegel hujši izkušnji. Le to moram pristaviti v svojo opravičbo, da sem se štiri tedne ustavljal in da hočem opravljati bolj iz slabosti človeške nature, kakor pa iz hudobije srca. Tudi se ne bom spravil nad ljudij, ampak nad — muhe. Pa preden kaj nadalje o tem slišite, prosim, da uvažujete dvoje zgodovinskih resnic.

V starem testamentu je popisal Mojzes kazni, s katerimi je Bog tepel Egipčane zaradi Judov. Deset šib ali gajželj je vzdignil in oplazil z njimi Egipet; od Faraona do prvorojenega sužnja

vse je tepel. Ena izmed teh gajželj pa so bile muhe. Včasih smo se v šoli smejali in nismo verjeli, da je to kaj hudega. Zdaj pa smo spoznali in bridko občutimo to zmoto, kar bom kmalu dokazal.

Na Kranjskem je še vedno nekaj ljudij, ki nič ne kolnejo; tudi moj oče in jaz nimava te navade. Samo dve reči sem preklinjal, kar pomnim, pred letom Srbe, ki so nam ubili prestolonaslednika, letos pa od srede julija sem — gališke muhe, ki mučijo celo armado. Za priči kličem gospoda Jakoba iz Velikih Lašč in našega gospoda štabnega zdravnika, ki je slišal pred štiri najstimi dnevi zjutraj ob treh obupni klic: proklete muhe! Zdaj pa, ljubi moji, če se Vam ljubi, poslušajte, kaj imam zoper muhe. — Ali veste, kaj je vojaška parada? Naš polk je imel parado pred kratkim. Očistili in nabiksali smo se, da se je vse svetilo, kajti prišel nas je ogledovat naš armadni poveljnik, kako se postavimo in kako se obračamo. Veste, da se ob taki priložnosti vsak potrudil, kar se more, da bi bilo vse v redu in bi dobil pohvalo. In to bi bilo pri nas gotovo, če bi ne bilo teh preklicanih muh. Te so namreč tako grizle naše konje, da so skakali kakor nori in napravili škandal. Jaz n. pr. napravim kot jezdec prav dober vtis, kadar konj stoji; podobno tudi marsikateri drugih. A kadar konj otepa muhe in brca komarje, se celotna podoba izpremeni in parada pokazi. Potem smo šli v boj. Kar nas je zdravnikov, dušnih in telesnih, smo se vgnezdili v senčnem gozdiču za bojno črto in tam ostali 14 dni. Spočetka tam ni bilo muh. A konji, ki so tod mimo nosili potrebščine in z ranjenci, politimi s krvjo, so kmalu privandrali tisoči muh, ki so ostale pri nas in nas mučile do obupa. Kmalu se je gozd zredčil in je začelo solnce vanj sijati, zjutraj od treh do osmih zvečer. Kdor je hotel jesti so mu sedale muhe v rojih na žlico, po jedeh, po obrazu in rokah. In nobena ni odletela, katere se ni človek dotaknil, in katera je odletela, se je še bolj gotovo v petih sekundah vrnila na isto mesto. Povem vam čudo; marsikateri je raje pol kosila pustil in utekel, kakor da bi se dalje boril brezuspešno. Ni bilo druge pomoči, zlezal sem v šotor. Četrty ure sem se potil in mahal kakor obseden, dokler nisem izpodil roja, ki me je zasledoval, in zopet četrty ure sem se trudil z lovom na posamezne, dokler nisem odtrgal glave poslednji in obrisal rosnege čela z zadovoljstvom predokusa miru, ki ga bom užival. Toda vse zastoj. Od spodaj lezejo v šotor prijateljice, toliko bolj krvi željne, kolikor dlje niso mogle do nje. V zaprtem šotoru pa raste vročina do neznosne stopinje, tako da butnem

iznova ven, da vsaj vročini uide, če se že ni mogoče ubraniti muh. Ubogi ranjenci, ki jih ne morejo niti iz nosa in ušes ter obraza odpoditi! In tako se borimo dan za dnem, od solnčnega vzhoda do zahoda. Komaj se kje počutimo varni pred tem sovragom, že nas obsuje v rojih in muči dalje. Naravnost strašni so dnevi po prečutih nočeh, ker je izključen počitek po dnevu vsled muh.

Verjemite mi, da nimam razloga, da bi prikrival resnico, ljubši, mnogo ljubši so mi „živalice“ pod obleko, kakor muhe. Živalice vsako jutro lahko oberem, ker počakajo, ali oblečem novo perilo, kjer se ne gostujejo, muhe so pa nepremagljive in neizbežne. Prepričan sem, da bi sv. Aleš ne bil zdržal tako dolgo pod stopnicami, če bi bilo pod njimi toliko muh, kakor pod tistimi, pod katerimi sem jaz skušal počivati v O., kamor so nas poslali na oddih. Zjutraj na vse zgodaj so začele in pod noč so nehale spuščati se v rojih naravnost izpod strehe v moj obraz in čim bolj sem pihal in mahal okoli sebe, bolj so se zakajale vame, dokler jim nisem ušel.

Pa ne samo nadležne, tudi nevarne so te stvari, ako se pomisli, kje povsod posedajo in kaj vse sesajo tu v vojnem ozemlju.

Pravzaprav imajo muhe tudi jako dober nos. Malokdaj se jih toliko suče okoli mene in zakaja vame kakor ravno zdaj, ko jih s svinčnikom v roki opravljam. Izgledam kakor čebelar pri panju, samo da pred muhami tudi pipa s komišnim tobakom ne varuje. Blažen je ta, kdor si je znal preskrbeti tanek, gost pajčolan, ki se kakor vreča potegne čez glavo. Še bolj blažen pa je bos gazda, pri katerem se zdaj držimo, ker spoznava v muhah šibo božjo in je prepričan, da je tako najbolje. Dvakrat sem mu hotel dokazati, da je muhe hudič ustvaril, da bi ljudij zapeljeval v kletev in k jezi, a dvakrat je spoznal čast božjo in izpovedal vero v Stvarnika vsega sveta, tudi muh. Jaz pa sem pustil rasti brado, da do zime vsaj tisto, do česar muhe najraje pridejo, zmanjšam. Vi pa, dragi Gorenjci in Gorenjke, Boga hvalite, da ste daleč od galiških muh, v tem smo edini, jaz in še štirje Gorenjci, ki so od Janezov prišli k nam pomagat na obvezovališče.

Vizitnice, kuverte, pisemske papirje, računke zaključke ter sploh vsa v to stroko spadajoča dela izvršuje najličneje in ceno TISKARNA „TISK. DRUŠTVA“ V KRANJU

Rodbina Valentina Levičnika, c. kr. finančnega svetnika v p., se iskreno zahvaljuje vsem dobrim srcem za sočutje, ki ji je v toliko tolažbo ob smrti ljube mamá

MARIJE LEVIČNIK roj. FOHN

Posebej se še zahvaljuje prečastitemu gospodu dekanu Antonu Koblarju in kranjski duhovščini za izkazano duhovno pomoč tekom dolgotrajne bolezni in vsem ljubim prijateljem in znancem iz mesta in okolice, ki so nepozabno rajnico spremili k zadnjemu počitku.

Kranj, dne 28. julija 1915.

Kupujte razno manufakturno in galanterijsko blago vedno le pri

„Prvi gorenjski razpošiljalnici“ Ivan Savnik, Kranj

ki prodaja dobro in trpežno blago po najnižjih cenah.